

МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІЗНЕСУ І ПРАВА

ПРАВОВІ НОВЕЛИ

Науковий юридичний журнал

№ 23/2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

Науковий юридичний журнал «Правові новели» засновано рішенням Вченої ради Міжнародного університету бізнесу і права 06.12.2012 р., протокол № 5

Журнал внесено до категорії «Б» (спеціальність 081. Право) переліку наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук відповідно до Наказу МОН України від 17.03.2020 р. № 409 (додаток № 1).

Видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща).

Засновник: Заклад вищої освіти
«Міжнародний університет бізнесу і права», Україна,
73039, м. Херсон, вул. 49 Гвардійської Дивізії, 25-А
тел.факс (0552) 33-66-86
e-mail: editor@legalnovels.in.ua
web: www.legalnovels.in.ua

Періодичність видання: 3 рази на рік.

Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
КВ № 21144-10944 Р від 31.12.2014 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою Міжнародного університету бізнесу і права
26.04.2024 р., протокол № 4

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення
StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Головний редактор: **Воронін Я.Г.** – доктор юридичних наук, професор;

**Заступник
головного редактора:** **Клюєв О.М.** – доктор юридичних наук, професор;

Відповідальний секретар: **Ненько С.С.** – кандидат юридичних наук, доцент.

Редакційна колегія:

Чеботарьова Г.В. – доктор юридичних наук, професор;

Попович Є.М. – доктор юридичних наук, професор;

Предмєстніков О.Г. – доктор юридичних наук, доцент;

Ліпкан В.А. – доктор юридичних наук, професор;

Ковбас І.В. – доктор юридичних наук;

Кантор Н.Ю. – кандидат юридичних наук, доцент;

Копельців-Левицька Є.Д. – кандидат юридичних наук, доцент;

Маслова Я. І. – доктор юридичних наук;

Паламарчук Г.В. – кандидат юридичних наук;

Проць О.Є. – кандидат юридичних наук, доцент;

Рачинська І.М. – кандидат юридичних наук, доцент;

Риженко І.М. – кандидат технічних наук, доцент;

Рязанов М.Ю. – кандидат юридичних наук, доцент;

Тимчишин А.М. – доктор юридичних наук, доцент;

Чувакова Г.М. – кандидат юридичних наук, доцент;

Кубасєнко А.В. – кандидат юридичних наук, доцент;

Ульянов О.І. – кандидат юридичних наук, доцент;

Цехан Д.М. – доктор юридичних наук, професор;

Борко А.Л. – доктор юридичних наук, професор;

Бараненко Д.В. – доктор юридичних наук, професор;

Барчук В.О. – доктор філософії в галузі права;

Мандзик П.І. – кандидат юридичних наук, начальник юридичного відділу,

ТОВ «Паливно-торгова фірма «Центр»;

Шані (Ехуд) Роффех – доктор філософії з права, професор (Ізраїль).

ЗМІСТ

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Івженко Д.А.

Конституційно-правові механізми регулювання мобілізації та демобілізації: досвід зарубіжних країн та України.....9

Пекарчук А.В.

Конституційні засади правосуддя в державах Європейського Союзу.....17

Цісар Д.В., Ніколаєнко Т.Б.

Реалізація пенсійного забезпечення військовослужбовців Держприкордонслужби України: окремі аспекти.....24

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Мельник О.В.

Окремі аспекти немайнових правовідносин між батьками та дітьми за сімейним законодавством України 31

Тараненко О.М.

Особливості правового регулювання відносин, що виникають у зв'язку з використанням об'єктів права інтелектуальної власності у спорті.....38

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО І ПРОЦЕС

Зайцев Є.О.

Деякі аспекти господарсько-правового регулювання відносин концесії в умовах європейської інтеграції.....45

Очкольда М.Г.

Актуальні питання визначення природи корпоративного спору.....52

Феделеш Е.М.

Правове регулювання господарської діяльності логістичних операторів за національним законодавством.....58

ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Гаврилюк В.О.

Теоретико-правові основи сутності соціального захисту публічної служби в Україні.....66

Костогриз Я.О.

Соціальний діалог як трудо-правовий засіб боротьби з корупцією.....72

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Борко Ю.Е., Коломоєць А.В.

Адміністративно-правова відповідальність за порушення виборчих прав на основі Конституції України.....78

Гордієнко А.В.

Система суб'єктів адміністративно-правового механізму забезпечення безпеки повітряного простору України.....87

Заболотний В.М., Ненько С.С.

Адміністративні комісії в Україні в рамках публічного права.....94

Кутельвас Т.Є.

Адміністративно-правове забезпечення контролю за діяльністю судді.....102

Майстерчук Є.В., Ненько С.С.

Адміністративно-правове забезпечення державно-приватного партнерства в Україні.....108

Малій К.А., Рачинська І.М.

Адміністративно-правовий нагляд споживчого ринку в Україні.....116

Мандриченко Ж.В.

Внесок фахівців з теорії права у розвиток адміністративної аксіології: підходи до визначення ієрархії цінностей.....125

Махмурова-Дишлюк О.П. Цифрова безпека як один із вагомих чинників адміністративно-правового забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян в умовах війн та воєнних конфліктів.....	132
Махно В.А. Гендерні квоти у сфері публічної служби: оцінка впливу на розвиток інститутів демократії, рівень якості життя та економічну сферу.....	137
Моїсєєв М.С. Особливості адміністративної відповідальності за порушення правил несення бойового чергування.....	145
Овсянов В.В., Рачинська І.М. Адміністративно-правове забезпечення податкової системи України.....	152
Пікуль В.П. Класифікація завдань реалізації права на працю державними службовцями в умовах євроінтеграції України.....	161
Платонов І.М., Чеботарьова Г.В. Забезпечення виконання адміністративних покарань органами внутрішніх справ.....	169
Розсоха С.С. Адміністративно-правовий статус Нотаріальної палати України	179
Славицька А.К. Заходи адміністративного примусу в механізмі забезпечення реалізації антикорупційної політики.....	186
Хальнов А.С., Рачинська І.М. Адміністративно-правові заходи щодо захисту прав споживачів в Україні.....	193
Шипіло Д.О. Актуальна судова практика щодо притягнення осіб до відповідальності за порушення порядку переміщення товарів через митний кордон України.....	202
Шумейко І.П. Презумпція невинуватості у фінансовій відповідальності.....	208
Юдіна Н.М. Характеристика видів діяльності у сфері організації та проведення азартних ігор.....	218
Яворський Р.І. Адміністративно-правове регулювання суб'єктів, що надають характерні та супутні туристично-рекреаційні послуги (готелі, гіді, музеї, транспортні компанії).....	226
КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО	
Павлов В.Г., Стоматов Е.Г. До питання про законність втручання в приватне життя людини.....	237
КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС	
Карпенко М.О. Об'єктивна неможливість здійснення процесуальних дій або прийняття процесуальних рішень як критерій зміни звичайного порядку досудового розслідування або судового провадження в умовах воєнного стану.....	247
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ	
Петруненко Я.В. Актуальні питання державної підтримки малого та середнього бізнесу в умовах війни.....	254
Корнута Л.М. Статусна характеристика національного агентства України з питань державної служби.....	267
Лемеха Р.І. Інститут правової допомоги в умовах дії правового режиму воєнного стану: виклики сьогодення.....	276
Цуркан-Сайфуліна Ю.В., Агатій Ю.Д. Нормативно-правова основа адміністративно-правового регулювання правоохоронної діяльності.....	284
Драгунов В.В. До питання удосконалення кола осіб, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження, передбаченого главою 37 КПК України.....	292

Соломаха А.Г. Сучасні виміри категорії «функції науки адміністративного права».....	302
Ліпкан В.А., Мартиненко Д.Б. Безпекова функція держави: сучасний зміст із позицій стратегічних комунікацій.....	310
Янковий М.О. Окремі проблемні аспекти доказування суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення про ухилення від сплати податків в контексті сучасної економіки України.....	321
Вжешневська О. М. Суб'єкти адміністративно-правового забезпечення цифровізації діяльності органів публічної адміністрації в Україні.....	327
Кудрявцев О.О. До питання адміністративно-правових засад використання інформаційних технологій та інформаційних ресурсів у сфері публічної служби України.....	334
Стріяшко Г.М., Замрига А.В. Інтерпол як суб'єкт боротьби з кіберзлочинністю: нові загрози в цифрову епоху.....	341
Галуцько В.В., Шишка Р.Б., Воробей П.А. Місце і роль військових адміністрацій в забезпеченні прав внутрішньо переміщених осіб.....	348
Кузніченко С.О., Кобзар О.Ф. Деякі аспекти правового регулювання захисту прав громадян військовими адміністраціями.....	355
Мацелюх І.А. Система злочинів проти віри у правових пам'ятках Великого князівства Литовського (XIV – перша половина XVI ст.).....	361
Дерев'яко А.І. Причини виникнення міграційних процесів та їхній вплив на формування перших державних утворень.....	366
Невідома О. А. Еволюція підходів ЄСПЛ у справах щодо гендерної рівності.....	373
Лавошник О.М. Щодо права працівників на кар'єрне зростання.....	379
Воробей П.А., Тильчик В.В., Форостяний А.В. Межі доказування у кримінальному провадженні.....	385
Юрченко О.А. Права національних меншин в контексті ідеології мультикультуралізму: дискусійні аспекти.....	392
Форостян О.С. Зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання діяльності підрозділів поліції в умовах дії правового режиму воєнного стану.....	392
Кабаненко А.О. Система принципів проходження публічної служби: сучасний погляд.....	407
Самосуд Ж.О. Принципи публічного адміністрування забезпечення прав і законних інтересів підприємців: порівняльний аналіз (Україна, Польща, Чехія).....	413
Першин О.В. Деякі аспекти запровадження категорії «Адміністративно-правові інструменти забезпечення економічної безпеки держави».....	420
Доненко В.В., Макушев П.В. Адміністративний акт у сфері надання соціальних послуг: поняття, ознаки та правовий зміст.....	426
Пустовіт О.А. Окремі аспекти законодавства про механізм правового регулювання державної служби в Україні.....	431
Аріфходжаєва Т.Б. Реформування судової влади в Україні: проблеми та перспективи	440
Белоусова К.О. Розвиток законодавства України, що регулює інститут винності у податкових правопорушеннях, з урахуванням позитивного досвіду Іспанії.....	447
Шелевер Н.В., Пішта В.І. Забезпечення доступу до суду внутрішньо переміщеним особам під час війни в Україні.....	456
Огурцов О.П. Особливості захисту прав громадян які залишають країну в умовах війни: зарубіжний досвід.....	461
Московчук Д.О. Новели цивільного процесуального законодавства Республіки Польща.....	469
Шишка Р.Б., Бородін І.Л., Лазарев А.А. Детермінізм кадрової політики у вищій школі України.....	477

CONTENTS

CONSTITUTIONAL LAW; MUNICIPAL LAW

Ivzhenko D.A.

Constitutional and legal mechanisms for regulating mobilization and demobilization: experience of foreign countries and Ukraine.....9

Pekarchuk A.V.

Constitutional principles of justice in the European Union states.....17

Tsisar D.V., Nikolaenko T.B.

Implementation of pension security for servicemen of the State Border Guard Service of Ukraine: specific aspects.....24

CIVIL LAW AND CIVIL PROCESS; FAMILY LAW; INTERNATIONAL PRIVATE LAW

Melnyk O.V.

Certain aspects of personal non-property legal relations between parents and children under the family law of Ukraine.....31

Taranenko O.M.

Features of legal regulation of relations arising in connection with the use of intellectual property rights in sports.....38

COMMERCIAL LAW AND PROCESS

Zaitsev Ye.O.

Some aspects of commercial law regulation of concession relations in the context of European integration.....45

Ochkolda M.G.

Current issues of determining the nature of a corporate dispute.....52

Fedelesh E.M.

Legal regulation of economic activities of logistics operators under national legislation.....58

LABOUR LAW; SOCIAL SECURITY LAW

Gavrilyuk V.O.

Theoretical and legal basis of the essence of social protection of the public service in Ukraine.....66

Kostohryz Ya.O.

Social dialog as a labor and legal means of fighting corruption.....72

ADMINISTRATIVE LAW AND PROCESS; FINANCIAL LAW; INFORMATION LAW

Borko Yu.Ye., Kolomoiets A.V.

Administrative and legal responsibility for violation of electoral rights based on the Constitution of Ukraine.....78

Hordiienko A.V.

The system of subjects of the administrative-legal mechanism for ensuring the security of the airspace of Ukraine.....87

Zabolotny V.M., Nenko S.S.

Administrative commissions in Ukraine within the framework of public law.....94

Kutelvas T.Ye.

Administrative and legal support for control over the judge's activities.....102

Maysterchuk E.V., Nenko S.S.

Administrative and legal support of public-private partnership in Ukraine.....108

Maliy K.A., Rachynska I.M.

Administrative and legal supervision of the consumer market in Ukraine.....116

Mandrychenko Zh.V.

Contribution of legal theory experts to the development of administrative axiology: approaches to determining the hierarchy of values.....125

Makhmurova-Dyshliuk O.P.

Digital security as one of the important factors of administrative law support for the rights, freedoms and legitimate interests of citizens in wars and military conflicts.....132

Makhno V.A.

Gender quotas in the public service: assessment of the impact on the development of democratic institutions, quality of life and economic sphere.....137

Moisieiev M.S.

Peculiarities of administrative liability for violation of the rules of being on combat duty.....145

Ovsyanov V.V., Rachynska I.M.

Administrative and legal support of the tax system of Ukraine.....152

Pikul V.P.

Classification of the tasks of implementation of the right to work by civil servants in the conditions of the European integration of Ukraine.....161

Platonov I.M., Chebotareva G.V.

Ensuring the execution of administrative punishments by internal affairs bodies.....169

Rozsokha S.S.

The administrative-legal status of the higher qualification commission of notaries in Ukraine.....179

Slavytska A.K.

Administrative coercion measures in the mechanism for ensuring anti-corruption policy implementation.....186

Khalnov A.S., Rachynska I.M.

Administrative and legal measures to protect consumer rights in Ukraine.....193

Shypilo D.O.

Current judicial practice in the consideration of cases of bringing persons to administrative responsibility for violation of the order of movement of goods across the customs border of Ukraine.....202

Shumeiko I.P.

Presumption of innocence in financial responsibility.....208

Yudina N.M.

Characteristics of types of activities in the sphere of organizing and conducting gambling.....218

Yavorskyi R.I.

Administrative and legal regulation of entities providing distinctive and accompanying tourism and recreational services (hotels, guides, museums, transport companies).....226

CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY; PENAL LAW**Pavlov V.G., Stomatov E.G.**

On the question of the legality of interference with a person's private life.....237

CRIMINAL PROCESS**Karpenko M.O.**

Objective impossibility of carrying out procedural actions or making procedural decisions as a criterion for changing the usual order of pre-trial investigation or court proceedings under martial law.....247

TOPICAL ISSUES OF JURIDICAL SCIENCE**Petrunenka Ya.V.**

Current issues of state support for small and medium-sized businesses in times of war.....254

Kornuta L.M.

Status characteristics of the National Agency of Ukraine for Civil Service.....267

Lemekha R.I.

The institution of legal aid in the context of the martial law regime: challenges of today.....276

Tsurkan-Saifulina Yu.V., Ahatii Yu.D.

Normative and legal basis of administrative and legal regulation of law enforcement activities.....284

Drahunov V.V. On the issue of improving the circle of persons in respect of whom a special procedure for criminal proceedings under the Chapter 37 of the CPC of Ukraine is provided.....	292
Solomakha A.H. Modern dimensions of the category “functions of the science of administrative law.....	302
Lipkan V.A., Martynenko D.B. The state’s security function: modern content from the perspective of strategic communications.....	310
Yankovyi M.O. Certain problem aspects of proving the subjective side of the composition of the criminal offense of tax evasion in the context of the contemporary economy of Ukraine.....	321
Vzheshnevska O.M. Subjects of administrative and legal provision of digitization of public administration bodies in Ukraine.....	327
Kudriavtsev O.O. On the issue of administrative law framework for using information technology and information resources in the public service of Ukraine.....	334
Striiashko H.M., Zamryha A.V. Interpol as an entity in the fight against cybercrime: new threats in the digital age.....	341
Halunko V.V., Shyshka R.B., Vorobei P.A. The place and role of military administrations in ensuring the rights of internally displaced persons....	348
Kuznichenko S.O., Kobzar O.F. Some aspects of legal regulation of protection of citizens’ rights by military administrations.....	355
Matseliukh I.A. The system of crimes against the faith in the legal monuments of the Grand duchy of Lithuania (XIV – first half of the XVI century).....	361
Derevianko A.I. Reasons for the emergence of migration processes and their influence on the formation of the first states.....	366
Nevidoma O.A. Evolution of the ECtHR’s Approaches in Cases Concerning Gender Equality.....	373
Lavoshnyk O.M. On the right of employees to career development.....	379
Vorobei P.A., Tylchyk V.V., Forostianyi A.V. Limits of proof in criminal proceedings.....	385
Yurchenko O.A. The rights of national minorities in the context of the multiculturalism ideology: discussion aspects....	392
Forostian O.S. Foreign experience of administrative and legal regulation of the activities of police units under the legal regime of martial law.....	392
Kabanenko A.O. The system of principles of passing the public service: a modern view.....	407
Samosud Zh.O. Principles of public administration to ensure the rights and legitimate interests of entrepreneurs: a comparative analysis (Ukraine, Poland, the Czech Republic).....	413
Pershyn O.V. Some aspects of the implementation of the category «Administrative and legal tools for ensuring the economic security of the state».....	420
Donenko V.V., Makushev P.V. Administrative act in the field of social services: concept, features, and legal content.....	426
Pustovit O.A. Certain aspects of legislation on the mechanism of legal regulation of civil service in Ukraine.....	431
Arifkhodzhaieva T.B. Reforming the judiciary in Ukraine: problems and prospects.....	440
Bielousova K.O. Development of Ukrainian legislation regulating the institution of culpability in tax offences, taking into account the positive experience of Spain.....	447
Sheleyer N.V., Pishta V.I. Ensuring access to courts for internally displaced persons during the war in Ukraine.....	456
Ogurtsov O.P. Peculiarities of protecting the rights of citizens leaving the country in times of war: international experience..	461
Moskovchuk D.O. Amendments to the civil Procedural Legislation of the Republic of Poland.....	469
Shyshka R.B., Borodin I.L., Lazarev A.A. Determinism of personnel policy in higher education in Ukraine.....	477

УДК 341.456

DOI <https://doi.org/10.32782/ln.2024.23.43>**Стріяшко Г.М.***к.ю.н., доцент,**методист вищої категорії відділу програм підвищення кваліфікації,**Інститут післядипломної освіти та підвищення кваліфікації**Державного податкового університету**ORCID ID: 0009-0002-1768-5889***Замрига А. В.***к.е.н., д.ю.н., доцент,**професор кафедри**публічного та міжнародного права,**Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»**ORCID ID: 0000-0001-8919-6633*

ІНТЕРПОЛ ЯК СУБ'ЄКТ БОРОТЬБИ З КІБЕРЗЛОЧИННІСТЮ: НОВІ ЗАГРОЗИ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ

Постановка проблеми. У цифрову епоху кіберзлочинність стрімко зростає, стаючи серйозним викликом для сучасного суспільства. З розвитком інформаційних технологій злочинці використовують все більш складні методи, такі як хакерські атаки, крадіжка персональних даних та фінансові шахрайства, що завдають значної шкоди економіці та безпеці окремих осіб і держав. Транснаціональний характер цих злочинів ускладнює їхню протидію на національному рівні, оскільки злочинці часто діють з-за кордону, використовуючи глобальну мережу Інтернет для приховування своєї діяльності. Війна в Україні додатково ускладнила ситуацію, оскільки кібератаки стали інструментом гібридної війни, спрямованих на дестабілізацію критичної інфраструктури та інформаційних систем країни. Це підкреслює необхідність посилення міжнародної співпраці у боротьбі з кіберзлочинністю та розробки ефективних стратегій захисту. Крім того, впровадження нових цифрових технологій, таких як штучний інтелект та блокчейн, створює додаткові виклики для правоохоронних органів, які повинні постійно оновлювати свої методи та

інструменти для ефективної протидії сучасним кіберзагрозам. Запровадження цифрових технологій також викликає питання щодо безпеки даних та захисту приватності, що стає особливо актуальним у контексті зростання кількості кібератак. Законодавчі ініціативи на національному рівні часто не встигають за швидким розвитком технологій, що створює прогалини у правовому регулюванні та ускладнює міжнародну координацію зусиль. Відсутність уніфікованого підходу до боротьби з кіберзлочинністю призводить до розривів у співпраці між державами та знижує ефективність заходів безпеки.

Таким чином, ефективна боротьба з кіберзлочинністю вимагає глибокого дослідження ролі міжнародних організацій, таких як Інтерпол, у створенні та впровадженні стратегій протидії новим загрозам у цифровому просторі, враховуючи сучасні геополітичні виклики та швидкий розвиток технологій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Діяльність Інтерполу (НЦБ Інтерпол) завжди викликала значний інтерес серед науковців-правників різних галузей права, включаючи міжнародне, адміністративне та

кримінально-процесуальне право, а також дослідників у сферах криміналістики та оперативно-розшукової діяльності. Серед провідних дослідників, які активно вивчають цю тематику, виділяються такі вчені, як В. А. Бабич, О. М. Бандурка, Я. М. Бельсон, П. Д. Біленчук, І. П. Блищенко та інші. Їхні роботи охоплюють різні аспекти правового статусу та функціонування НЦБ Інтерполу в Україні, аналізуючи його роль у боротьбі з транснаціональною злочинністю та кіберзлочинністю.

Метою цієї статті є аналіз ролі Інтерполу у боротьбі з кіберзлочинністю, а також виявлення нових загроз, що виникають у цифрову епоху. Дослідження спрямоване на оцінку ефективності міжнародної співпраці та впровадження інноваційних стратегій захисту, що використовуються Інтерполом для протидії сучасним кіберзагрозам.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Військові дії, що розгорнулися в Україні з початку конфлікту, суттєво вплинули на рівень та характер злочинності в країні. Збільшення напруженості та нестабільності створює сприятливі умови для різних форм кримінальної діяльності, зокрема кіберзлочинності. Атакуючі сторони використовують цифрові засоби для дестабілізації критичної інфраструктури, розповсюдження пропаганди та здійснення економічних атак, що ускладнює завдання правоохоронних органів у забезпеченні безпеки громадян та держави.

Зростання злочинності, зокрема кіберзлочинності, вимагає активізації роботи різних служб та організацій, що займаються боротьбою зі злочинністю. На національному рівні це включає діяльність Національної поліції, Служби безпеки України та інших правоохоронних органів, які посилюють свої зусилля щодо моніторингу, розслідування та запобігання кіберзлочинам. Водночас важливою є координація між цими органами для ефективного реагування на нові виклики, пов'язані з цифровими загрозами.

У цьому контексті діяльність Інтерполу стає надзвичайно важливою для міжнародної співпраці у боротьбі з кіберзлочинністю. Інтерпол забезпечує оперативний обмін інформацією між країнами-членами, що дозволяє оперативно реагувати на загрози та координувати спільні дії проти кіберзлочинців. Спеціалізовані підрозділи Інтерполу, такі як Global Cybercrime Programme, займаються розробкою та впровадженням стратегій боротьби з кіберзлочинністю, а також підтримкою національних органів у розслідуванні складних випадків.

Діяльність Інтерполу регулюється низкою міжнародних та національних документів, які визначають правові основи його функціонування та співпраці з національними органами влади. Основним документом є Статут Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол, прийнятий 13 червня 1956 року в Ліоні. Цей Статут визначає мету організації, її структуру, повноваження членів та механізми співпраці між країнами-членами. Статут встановлює принципи нейтралітету, незалежності та невтручання у внутрішні справи держав, що є фундаментальними для функціонування Інтерполу на міжнародній арені [1].

До ключових нормативних актів України щодо регулювання діяльності Інтерполу в Україні належать рішення Кабінету Міністрів України про вступ країни до Інтерполу, прийняті 30 вересня 1992 року (Постанова № 555), що офіційно підтвердило членство України в організації та визначило рамки співпраці з міжнародними партнерами. Крім того, Закон України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року [2] та внесені до нього зміни від 15 березня 2022 року створюють правову базу для ефективної взаємодії Національного центрального бюро Інтерполу (НЦБ Інтерполу) з міжнародними структурами. Ці законодавчі акти регулюють організаційну структуру Національної поліції, визначають повноваження та обов'язки її підрозділів, зокрема Департаменту міжнародного співробітництва, який наразі відповідає

за координацію діяльності НЦБ Інтерполу та забезпечення дотримання міжнародних стандартів у сфері кримінальної поліції.

Зокрема, Закон України «Про Національну поліцію» встановлює механізми обміну інформацією між НЦБ Інтерполу та іншими правоохоронними органами країни, а також визначає процедури запиту та надання міжнародної допомоги у розслідуванні кримінальних справ. Додаткові нормативні акти, такі як Закон України від 15 березня 2022 року про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статус Національної поліції України», спрямований на оптимізацію діяльності поліції під час воєнного стану, також впливає на функціонування НЦБ Інтерполу, забезпечуючи більшу гнучкість та оперативність у реагуванні на кіберзагрози та інші форми злочинності [3].

Крім того, діяльність Інтерполу регулюється міжнародними угодами та протоколами, такими як Протокол про оперативну співпрацю у боротьбі з кіберзлочинністю, який був прийнятий у 2010 році, він є частиною Будапештської конвенції (Конвенції про кіберзлочинність). Це перший багатосторонній договір, спрямований на боротьбу з кіберзлочинністю на міжнародному рівні. Основна мета Протоколу – підвищити співпрацю між країнами та спростити доступ до електронних доказів для правоохоронних органів. Протокол включає механізми, що дозволяють державам обмінюватися інформацією та співпрацювати у розслідуваннях кіберзлочинів країнам-членам Інтерполу. Відповідно до цих норм, НЦБ Інтерполу в Україні активно співпрацює з міжнародними партнерами, використовуючи інструменти, такі як червоні сповіщення, які допомагають виявляти та затримувати міжнародних кіберзлочинців. Додатковий протокол до Конвенції про кіберзлочинність, який стосується криміналізації дій расистського та ксенофобного характеру, вчинених через комп'ютерні системи, також регулюється цими угодами [4].

На сьогоднішній день діяльність НЦБ Інтерполу в Україні координується через Департамент міжнародного співробітництва Національної поліції, який забезпечує дотримання міжнародних стандартів, взаємодію з іншими національними та міжнародними організаціями, а також реалізацію стратегій боротьби з кіберзлочинністю. Цей департамент відповідає за впровадження новітніх технологій та методик, що дозволяють ефективніше протидіяти сучасним кіберзагрозам, а також за навчання та підвищення кваліфікації співробітників НЦБ Інтерполу.

Департамент міжнародного співробітництва Національної поліції України відіграє ключову роль у боротьбі зі злочинністю на міжнародному рівні, зокрема з кіберзлочинністю. Однією з основних функцій цього департаменту є координація міжнародних розслідувань. Департамент відповідає за організацію та управління спільними розслідуваннями з іншими країнами та міжнародними організаціями. Це включає обмін інформацією, проведення спільних операцій та використання міжнародних юридичних інструментів для затримання та притягнення до відповідальності кіберзлочинців. Такий підхід дозволяє ефективно реагувати на транснаціональні загрози та забезпечувати належний рівень безпеки на глобальному рівні.

Крім того, департамент забезпечує ефективний обмін інформацією та аналітику між Національною поліцією України та її міжнародними партнерами. Використовуючи інструменти, такі як червоні сповіщення Інтерполу, департамент може швидко реагувати на загрози та координувати дії з метою запобігання та розслідування кіберзлочинів. Це дозволяє оперативно виявляти та нейтралізувати кіберзагрози, а також забезпечувати своєчасний обмін критично важливою інформацією між різними правоохоронними органами.

Розробка та впровадження стратегій боротьби з кіберзлочинністю є ще однією важливою функцією Департаменту міжна-

родного співробітництва. Департамент бере активну участь у створенні національних та міжнародних стратегій, спрямованих на протидію кіберзлочинності. Це включає впровадження новітніх технологій, розробку сучасних методик розслідування та організацію навчання співробітників для ефективної боротьби з цифровими загрозами. Завдяки цьому департамент здатен адаптуватися до швидкоплинних змін у сфері кібербезпеки та забезпечувати високий рівень готовності до протидії новим викликам.

Департамент міжнародного співробітництва Національної поліції України використовує різноманітні бази даних та інформаційні системи для ефективної боротьби з кіберзлочинністю та іншими формами міжнародної злочинності. Ці бази даних забезпечують доступ до критично важливої інформації, сприяють оперативному обміну даними з міжнародними партнерами та підвищують ефективність розслідувань. Так, в роботі використовується інтерполівська база даних I-24/7, яка є глобальною мережею обміну інформацією між країнами-членами Інтерполу. Ця база даних дозволяє оперативно отримувати та обмінюватися інформацією про розшукуваних осіб, кримінальні справи, червоні сповіщення та іншу важливу інформацію. Завдяки I-24/7, Департамент міжнародного співробітництва може швидко реагувати на загрози, координувати спільні операції та забезпечувати своєчасне затримання кіберзлочинців, які діють на міжнародному рівні. Європоловська інформаційна система (Europol's Information System – EIS) є ключовим ресурсом для обміну даними між правоохоронними органами Європи. Ця система містить інформацію про транскордонну злочинність, кіберзагрози, терористичні мережі та інші види серйозної злочинної діяльності. Департамент міжнародного співробітництва використовує EIS для отримання актуальної інформації про загрози, що походять з Європи, а також для координації розслідувань з європейськими

партнерами. Для боротьби з фінансовими аспектами кіберзлочинності, такими як відмивання грошей та фінансові шахрайства, Департамент використовує доступ до баз даних Фінансової групи дій (Financial Action Task Force). Ці бази даних включають інформацію про фінансові транзакції, підозрілі операції та осіб, пов'язаних з фінансовими злочинами. Використання цих даних дозволяє відстежувати фінансові потоки, пов'язані з кіберзлочинцями, та співпрацювати з міжнародними фінансовими установами для запобігання відмиванню грошей. Національна кримінальна база даних України містить інформацію про зареєстровані кримінальні справи, судові рішення, особисті дані громадян, а також інформацію про судимих осіб. Департамент міжнародного співробітництва має доступ до цієї бази даних для використання національної інформації у міжнародних розслідуваннях, забезпечуючи ефективне поєднання національних та міжнародних ресурсів у боротьбі з кіберзлочинністю. Система обміну кримінальною інформацією (Criminal Information Exchange System) є спеціалізованою системою для обміну кримінальною інформацією між різними правоохоронними органами. Ця система дозволяє Департаменту міжнародного співробітництва обмінюватися даними про розслідування, кримінальні справи та особисті дані осіб, залучених у злочинну діяльність. Використання CIES сприяє оперативному обміну інформацією та координації дій між Україною та її міжнародними партнерами. База даних CERT-UA (Computer Emergency Response Team of Ukraine) є національною кібербезпековою базою, яка відповідає за моніторинг, виявлення та реагування на кіберінциденти. Ця база даних містить інформацію про кіберзагрози, спроби злому, поширення шкідливого програмного забезпечення та інші кіберзлочини. Департамент міжнародного співробітництва використовує дані CERT-UA для аналізу кіберзагроз, обміну інформацією з міжнародними партнерами та

координації заходів з протидії кіберзлочинності. Для забезпечення ефективного обміну інформацією з міжнародними партнерами, Департамент використовує спеціалізовані платформи та бази даних, які дозволяють швидко передавати та отримувати інформацію про злочинців, їх діяльність та методи. Це включає інтеграцію з системами інших країн, що забезпечує оперативний доступ до актуальної інформації та сприяє швидкому реагуванню на кіберзагрози. Такі системи дозволяють оперативно обмінюватися даними про нові загрози, методи їх здійснення та успішні стратегії протидії.

Правове забезпечення міжнародної співпраці є критично важливим аспектом діяльності департаменту. Він забезпечує дотримання міжнародних та національних законодавчих норм у процесі співпраці з іншими країнами. Це включає роботу з нормативними актами, такими як Статут Інтерполу, Протокол про оперативну співпрацю у боротьбі з кіберзлочинністю та інші міжнародні угоди. Завдяки цьому департамент гарантує, що всі дії здійснюються в рамках правового поля, що підвищує ефективність та законність міжнародних розслідувань.

Навчання та підвищення кваліфікації співробітників Національної поліції є ще одним важливим напрямком діяльності департаменту. Він організовує навчальні програми та тренінги для співробітників з метою підвищення їхніх навичок у сфері міжнародної співпраці та боротьби з кіберзлочинністю. Співробітники проходять навчання з використання інструментів кібербезпеки, аналізу цифрових доказів, а також методів протидії різноманітним формам кіберзлочинності, включаючи фішинг, шахрайство з криптовалютами, кібератаки на критичну інфраструктуру та інші сучасні загрози. Крім технічних навичок, велика увага приділяється розвитку аналітичного мислення, здатності працювати з великими обсягами інформації та приймати швидкі та обґрунтовані рішення у стресових ситуаціях. Це забезпечує підвищення рівня

професіоналізму та готовності до вирішення складних міжнародних випадків, що є необхідним для ефективної протидії сучасним загрозам. Завдяки цим заходам, співробітники Національної поліції України стають більш підготовленими до викликів глобальної кібербезпеки, що сприяє зміцненню національної безпеки та захисту громадян від цифрових загроз. Це сприяє підвищенню рівня професіоналізму та готовності до вирішення складних міжнародних випадків, що є необхідним для ефективної протидії сучасним загрозам.

Взаємодія з міжнародними організаціями, такими як Європол, НАТО та інші, є ще одним важливим аспектом роботи департаменту. Департамент активно співпрацює з цими організаціями для обміну досвідом, інформацією та кращими практиками у сфері боротьби з кіберзлочинністю. Така взаємодія сприяє зміцненню міжнародної безпеки та ефективній протидії глобальним загрозам, забезпечуючи більш скоординовані та результативні заходи проти кіберзлочинності.

Висновок. У сучасну цифрову епоху боротьба з кіберзлочинністю набуває все більшої важливості через стрімкий розвиток інформаційних технологій та глобалізацію суспільства. Зростаюча кількість кіберінцидентів, що впливають на безпеку окремих осіб та держав, вимагає комплексного підходу та ефективної координації міжнародних зусиль. Важливою складовою цього процесу є співпраця між національними правоохоронними органами та міжнародними організаціями, такими як Інтерпол, яка забезпечує обмін інформацією та координацію дій на глобальному рівні.

Інтерпол, як міжнародна організація кримінальної поліції, відіграє ключову роль у створенні та підтримці механізмів протидії кіберзлочинності. Завдяки своїй глобальній мережі та доступу до сучасних інформаційних систем, організація здатна оперативно реагувати на нові загрози та забезпечувати ефективну співпрацю між країнами-членами.

Це дозволяє не лише розслідувати та затримувати кіберзлочинців, але й запобігати потенційним атакам через обмін аналітичними даними та найкращими практиками у сфері кібербезпеки.

Таким чином, лише через тісну міжнародну співпрацю, обмін інформацією та постійне вдосконалення методів боротьби можна досягти значущих результатів у захисті цифрового простору від кіберзлочинності.

Анотація

У сучасному світі цифрові технології проникають у всі сфери життя, сприяючи розвитку економіки, науки та суспільства. Проте разом з перевагами вони створюють нові загрози, особливо в сфері безпеки. Кіберзлочинність стає однією з найсерйозніших проблем глобального масштабу, оскільки злочинці використовують інтернет для здійснення атак на критичну інфраструктуру, фінансові системи та приватних осіб. Різноманіття форм кіберзлочинності та постійне вдосконалення технічних засобів злочинців ставить перед правоохоронними органами нові виклики, що вимагають відповідної координації зусиль на міжнародному рівні.

Інтерпол, як міжнародна організація, відіграє важливу роль у боротьбі з транснаціональною злочинністю, зокрема у сфері кіберзлочинності. Завдяки своїй глобальній мережі, Інтерпол може забезпечувати оперативний обмін інформацією між країнами, що є важливим для запобігання і розслідування злочинів, здійснених через інтернет. Одним із ключових інструментів Інтерполу в цьому контексті є спеціалізовані підрозділи, що займаються виключно питаннями кіберзлочинності, серед яких особливої уваги заслуговує Global Cybercrime Programme.

Сучасна кіберзлочинність охоплює такі явища, як хакерські атаки, крадіжка персональних даних, шкідливе програмне забезпечення, а також більш складні форми шахрайства з криптовалютою та фінансовими ресурсами. Інтерпол співпрацює з провідними компаніями у сфері інформаційних технологій для розробки інноваційних рішень, що дозволяють не лише розслідувати злочини, але й попереджувати їх. Проте швидкий розвиток технологій вимагає постійного оновлення методів боротьби, щоб випереджати злочинців на крок вперед.

Ключовим аспектом успішної боротьби з кіберзлочинністю є співпраця між державами, оскільки цифрові злочини часто перетинають національні кордони. Інтерпол надає платформу для такого співробітництва, дозволяючи країнам обмінюватися досвідом і ресурсами. Незважаючи на це, ефективність боротьби залежить не лише від міжнародної співпраці, але й від законодавчих ініціатив на національному рівні, спрямованих на посилення відповідальності за кіберзлочини та запровадження інноваційних заходів безпеки.

Таким чином, нові загрози в кіберпросторі потребують глибокого дослідження, а роль Інтерполу у їхній нейтралізації має стати предметом широкого аналізу.

Ключові слова: Інтерпол, кіберзлочинність, кібербезпека, хакерські атаки, цифрові загрози, шахрайство, криптовалюта, персональні дані, шкідливе програмне забезпечення, кіберпростір, міжнародна співпраця, транснаціональна злочинність, інноваційні рішення, законодавчі ініціативи, кіберзахист.

Striiashko H.M., Zamryha A. V. Interpol as an entity in the fight against cybercrime: new threats in the digital age

Summary

In the modern world, digital technologies permeate all aspects of life, driving the development of the economy, science, and society. However, alongside the benefits, they also create new threats, particularly in the realm of security. Cybercrime has become one of the most serious global issues, as criminals use the internet to launch attacks on critical infrastructure, financial systems, and individuals.

The variety of cybercrime forms and the constant advancement of criminal technologies present new challenges for law enforcement agencies, requiring coordinated international efforts.

Interpol, as an international organization, plays a crucial role in combating transnational crime, including cybercrime. Through its global network, Interpol can facilitate the exchange of information between countries, which is essential for preventing and investigating crimes committed via the internet. One of Interpol's key tools in this context is its specialized units focusing exclusively on cybercrime, among which the Global Cybercrime Programme deserves particular attention.

Modern cybercrime encompasses phenomena such as hacking attacks, theft of personal data, malicious software, and more complex forms of fraud involving cryptocurrency and financial resources. Interpol collaborates with leading technology companies to develop innovative solutions that not only investigate crimes but also prevent them. However, the rapid technological development requires continuous updates to combat methods to stay ahead of criminals.

A critical aspect of effective cybercrime combat is cooperation between states, as digital crimes often cross national borders. Interpol provides a platform for such cooperation, allowing countries to exchange experiences and resources. Despite this, the effectiveness of the fight depends not only on international collaboration but also on national legislative initiatives aimed at enhancing accountability for cybercrimes and implementing innovative security measures.

Thus, the new threats in cyberspace require in-depth research, and Interpol's role in their neutralization should be the subject of extensive analysis.

Key words: Interpol, cybercrime, cybersecurity, hacking attacks, digital threats, fraud, cryptocurrency, personal data, malicious software, cyberspace, international cooperation, transnational crime, innovative solutions, legislative initiatives, cyber defense.

Список використаних джерел:

1. Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерполу. Прийнятий 13 червня 1956 року. URL: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Legal-tools/INTERPOL-Statut>
2. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року, №580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
3. Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» з метою оптимізації діяльності поліції, у тому числі під час дії воєнного стану: Закон України від березня 2022 року, №2123-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2123-20#n610>
4. Протокол ратифіковано із застереженням Законом N 23-V (23-16) від 21 липня 2006. Відомості Верховної Ради, 2006. N 39. Ст. 328.